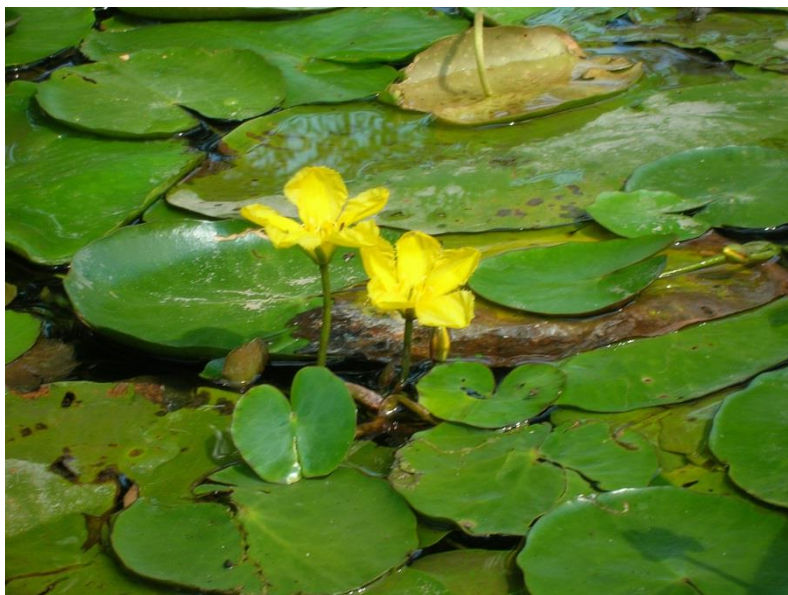

Bekämpning av sjögull i Mälaren

Etapp 3

Statliga bidrag till lokala och kommunala naturvårdsprojekt är medfinansier för genomförandet av detta projekt

Kungsörs kommun

Rapportskrivning- Sjögullsbekämpning, Etapp 3

Kungsörs kommun har i flera tidigare projekt arbetat med att hitta metoder för att hindra spridningen av den främmande vattenväxten sjögull. Dessa tidigare försök ligger till grund för detta projekt som syftar till att ytterligare utveckla och förfina nya effektiva bekämpningsmetoder.

Projektet innefattar följande åtgärder:

- Åtgärd 1 Maskinell slätter med efterföljande bärgning
- Åtgärd 2 Bekämpning med ättika
- Åtgärd 3 Utläggning av juteväv
- Åtgärd 4 Flytande täckning
- Åtgärd 5 Övervakning av utbredning

Figur 1 Försökens geografiska placeringar

Åtgärd 1 – Maskinell slåtter med efterföljande bärgning

Slåtter är ett snabbt sätt att få bort oönskad vegetation från ett område. Maskinell slåtter har utförts i område 1. På denna yta har maskinell slåtter även utförts under projektet sjögullsbekämpning etapp 2 under sommaren 2013 samt manuell slåtter sommaren 2012 i ett projekt som delfinansierats av Mälarens vattenvårdsförbund.

Slåtter genomfördes åtta gånger och ungefär varannan vecka under sommaren.

Figur 2: Läns för att samla ihop växtdelar

Det fungerade bra att samla in allt löst växtmaterial med hjälp av en 60 m lång och 0,5 m djup läns. Det är viktigt att det sker i lämpligt väder så att inte det lösa växtmaterialet riskerar att flyta bort med vattenströmmarna. Det slåttrade materialet togs upp och forslades iväg med hjälp av grävmaskin.

Figur 3: Maskinell slåtter. Foto: Christina Schyberg.

Sjögullsbestånden har minskat kraftigt i detta område, och färre plantor kommer upp säsongen därpå.

Åtgärd 2 – Bekämpning med ogräsättika

PVC duk och täckning med plast och armeringsnät har varit placerade i kanterna på område 2 och 3 så att en fri passage för båtar skapades mellan bestånden. Den precisa placeringen är inte dokumenterad eftersom plast och armering lades ut av sommarstugeföreningen innan kommunen blev inkopplad i bekämpningen. Plast och armering har sedan tagits upp och en sjögullsfri yta var resultatet. Denna fria yta kommer dock successivt att återkolonieras av sjögull. Därför ville vi i detta försök koncentrera ättiksbekämpningen på bestånd 2 och 3 så att de återvunna fria ytorna kan förbli fria.

Bekämpning med ättika har utförts längs kanterna i område 2 och 3. Tanken att spruta ett helt bestånd fick överges eftersom man inte nådde över hela beståndet med handspruta från båt. Kördes båten in i bestånden blöttes sjögullsbladen ner och kunde då inte besprutas. I stället sprutades en remsa på ca 1-1,5m runt två kolonier.

De besprutade bladen blev bruna och plantorna dog. Den här metoden kan lämpa sig för bekämpning av sjögull som växer inne i vassen där det oftast är mer lä och där det är svårare att bekämpa med andra metoder.

Metoden är mycket känslig för blåsig väder.

Figur 4: Bladen blev bruna av besprutning med ättika. Foto: Christina Schyberg.

Åtgärd 3 Utläggning av juteväv och armeringsmattor

Juteväv införskaffades och ambitionen var att använda den tillsammans med armeringsmattor och låta dem ligga på botten som täckning.

Tidigare försök har gjort med andra typer av täckningsmaterial tillsammans med armeringsmattor. När dessa gamla armeringsmattor skulle tas bort uppstod stora problem. Tanken var att kunna återanvända armeringsmattorna.

Kommunens personella resurser i kombination med den tekniska utrustning som finns tillgänglig klarade inte av att hantera dessa stora armeringsmattor i vattnet och metoden blev inte hanterbar.

För att ändå ha användning av juteväven så har den använts i ramar med flytande täckning vilket fungerat bra.

Åtgärd 4 – Flytande täckning

Den flytande täckningen placerades ut i område 4 under sommaren 2014. Täckningen placerades över en koloni som är nära land men som ändå ligger inom rimligt avstånd för transport av ramarna. En fördel med denna placering är att täckningen kunde lämnas kvar över vintern utan att föras bort eller brytas sönder vid islossning.

Ramar i olika utföranden har provats för att se vilka som fungerar bäst. Då juteväven i åtgärd 3 inte kunde användas som avsetts så gjordes försök med den i kombination med fiberduk. Både metoderna fungerade bra.

Figur 5: Ett första test med att lägga ut ramar med fiberduk. Foto: Christina Schyberg.

Framtida försök

Kolonin i område 5 är oroväckande nära att växa ihop med vassbältet, och när sjögull växer inne i vassen blir bekämpningen därefter mycket problematisk. Därför vore det bra att inför nästa säsong lägga ut flytande täckning i detta område för att minska tillväxten.